

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

**Poslanecká sněmovna**

**2018**

**VIII. volební období**

---

**Pozměňovací návrh**

**Jaroslava Martinů, Ing. Veroniky Vrecionové, Ing. Jany  
Krutákové, Mgr. Radka Holomčíka a Bc. Jana Pošváře**

k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů

**/sněmovní tisk č. 45/**

**§ 88g zní:**

Výnos poplatku za odebrané množství podzemní vody je z

- a) 45 % příjmem z rozpočtu kraje, na jehož území se odběr podzemní vody uskutečňuje, a
- b) 45 % příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí České republiky,
- c) 10 % příjmem rozpočtu obce, kde se zdroj podzemní vody nachází.

## Odůvodnění:

Základním cílem předkládaného pozměňovacího návrhu je zlepšení motivační funkce poplatků za odebrané množství podzemní vody ve vztahu k zajištění ochrany množství a kvality povrchových a podzemních vod. Obec, která má nejbližší k prameništi, by měla mít k dispozici finanční prostředky, aby mohla zajistit ochranu podzemní vody v rámci trvalé udržitelnosti zdroje pro budoucí generace a současně aby mohla spravovat a modernizovat vodovodní a kanalizační infrastrukturu obce a zabývat se otázkami z oblasti životního prostředí či nakládání s odpady v katastru obce. Tyto investice by měly být z uvedených prostředků obcí hrazeny.

Současná podoba zákona neřeší spravedlivě stav, kdy poplatky za odběr podzemní vody jsou rovným dílem rozděleny mezi příslušné kraje a Státní fond životního prostředí, ale žádná část nesměruje do rozpočtu obcí, na jejichž katastru se odběr podzemní vody uskutečňuje. Přitom právě dotčené obce jsou touto skutečností omezeny ve svém hospodaření a rozvoji, a proto by měly být příjemcem části poplatků – podobně, jako je tomu u poplatků a úhrad plynoucích obcím z horního zákona a zákona o odpadech:

- Zákon 185/2001 sb., o odpadech v platném znění v § 46 a § 48 stanoví složku poplatku, která je příjmem obce, na jejímž katastru je skládka odpadu umístěna, a Státního fondu životního prostředí (§ 46, odst. 3). Příslušnému kraji neplyne žádná část poplatku.
- Podle horního zákona (44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství), § 33g připadá z výnosu úhrady z vydobytých nerostů do rozpočtu obce, příslušnému kraji nepřipadne žádná úhrada.

Rozpočtové určení 50 % poplatků za odběr podzemní vody jako příjem rozpočtu kraje, na jehož území se odběr uskutečňuje, bylo do vodního zákona vloženo na základě požadavků krajů, které odmítaly být subjektem, který poplatky vyměřuje, aniž by z toho pro kraj plynuly jakékoliv příjmy. Posléze bylo rozhodnuto, že poplatky budou vyměřovat nikoli krajské úřady, ale Česká inspekce životního prostředí s tím, že 50 % z poplatků jako příjem kraje zůstane, neboť se na jeho území odběr uskutečňuje. Poslední změna byla provedena v roce 2008 pozměňovacím návrhem (sněmovní tisk č. 396) v § 88 odst. 15 ve větě druhé za slovo „infrastruktury“ byla vložena slova „a to zejména pro obec, na jejímž území se odběr podzemní vody uskutečňuje,“. To však nevyřešilo nespravedlivý stav, **kdy pouze z poplatku za odběr podzemní vody plyne jeho část do rozpočtu příslušného kraje a žádná část do rozpočtu obce, na jejímž území se odběr podzemní vody uskutečňuje.** Přitom právě dotčené obce jsou touto skutečností omezeny ve svém hospodaření a rozvoji, takže by logicky měly být příjemcem

části poplatků – podobně, jako je tomu u poplatků a úhrad plynoucích obcím z horního zákona a zákona o odpadech. Obce, na jejichž katastrálním území dochází k ukládání odpadů na skládku nebo se provádí dobývání nerostů, jsou evidentně zvýhodněny oproti obcím, na jejichž katastrálním území dochází k odběrům podzemní, pitné vody. A to rozhodně není v pořádku.

Příslušnému kraji by měla být zachována část poplatku na doplňování zvláštního účtu podle § 42 odst. 4, tedy na tvorbu rezervy pro řešení havárií. Navrhuje se současně snížení podílu pro Státní fond životního prostředí (na 45 %), aby byly zachovány zdroje na projekty v oblasti zlepšování vodohospodářské infrastruktury vedoucí ke snížení znečištění vod, zlepšení jakosti pitné vody a ochraně nenahraditelného přírodního bohatství.

Pro ilustraci uvádíme příklad na prameništi Březová nad Svitavou, jak bylo dosud „naplňováno“ ustanovení § 88 odst. 15 v části textu „...poplatky, které jsou příjmem rozpočtu kraje, mohou být použity jen na podporu výstavby a obnovy hospodářské infrastruktury, a to zejména pro obec, na jejímž území se odběr podzemní vody uskutečňuje.“

1. Poplatky za odběr podzemní vody uskutečněné dle vodního zákona a odvedené Pardubickému kraji a SFŽP v letech 2003 – 2017 z prameniště Březová nad Svitavou cca: **865 000 000 Kč**
2. Aktuální výše ročního poplatku za odběr podzemní vody z prameniště Březová nad Svitavou cca: **57 000 000 Kč**
3. Dotace Pardubického kraje na spolufinancování nejvýznamnější a finančně nejnáročnější veřejné zakázky – Splašková kanalizace a ČOV Březová nad Svitavou (objem 130 mil. Kč), poskytnutá v letech 2009 – 2011, tj. za celé uvedené období let 2003 - 2017: **7 185 000 Kč**

Z uvedeného vyplývá jednoznačně, že podíl pro obec, na jejímž katastru se odběr podzemní vody uskutečňuje, je přirozený a zcela v souladu s politikou poskytování částí poplatků obcím, které jsou omezeny z důvodů vyšších, společenských zájmů (zákon č. 44/1988 Sb., zákon č. 185/2001 Sb.).

Ochranné pásmo vod I. stupně – plně oplocené představuje rozlohu 113 hektarů, ochranné pásmo vod II. stupně potom rozlohu 5420 hektarů a zahrnuje katastrální území Muzlov, Česká Dlouhá, Březová nad Svitavou, Banín, Pohledy, Hradec nad Svitavou, Sklené a další. Omezení hospodaření a rozvoje města je jen z uvedených dat jednoznačné.

Prameniště v Březové nad Svitavou zásobuje statutární město Brno a další lokality pitnou vodou téměř výhradně (v roce 2016 s podílem 93,5%), a to již od roku 1913. Je proto téměř nutností, aby obec dostávala podíl na vybraných poplatcích za vodu a mohla tak s péčí řádného hospodáře pečovat o svá území v těsném kontaktu vodního zdroje takového významu. Například při budování II. vodovodu pro město Brno bylo v 70. letech 20. století vysídleno a zlikvidováno celé katastrální území obce Muzlov (290 obyvatel, 46 rodinných domů, továrna). Část stavební suti zbourané části obce byla vyvezena do jiné části katastru města Březová nad Svitavou a vznikla tak nerekulтивovaná skládka o rozloze jednoho hektaru, která se bez povšimnutí nachází v blízkosti nedalekého prameniště „Zářezy“. Z tohoto titulu je velmi potřebné, aby došlo k rekultivaci a úpravě krajiny kolem blízkého pramene.

Náš příklad je jedním z mnoha. Uvědomme si, jak velkého počtu občanů by se tato pozitivní změna zákona dotkla.